Vrijdag 15 Maart 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 47 61

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
eiet. 1858; Postbus 80, Willemstad.
Redactie-adres Conscientiesteeg 27.

Uitgeetster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

ovjet-Politiek t.a.v. Iran is mperialistisch, volgens Nehru.

an bereid tot den laatsten man te vechten.

ERKLARING VAN BEVIN OVER IRAN.

Ernest Bevin, de Britse Secreris van Buitenlandse Zaken, gde de volgende verklaring af het Lagerhuis:

„Zoals het Huis weet, heeft de gering vragen gesteld aan de ovjet-regering over haar beelingen met betrekking tot de rugtrekking van haar troepen it Perzië.

Men heeft mij gevraagd of het e bedoeling van de regering is m de Britse troepen in Perzië e vervangen. Geen beslissing is aarover genomen door de regeing en evenmin heeft zij stappen enomen om onderhandelingen e openen met de Perzische regeing voor de terugkeer der Britse roepen.

Ik moet zeggen, dat wij de meest categorische en vastberaden mededeling kregen van Stain en de Sovjet-regering, dat de integriteit van Perzië zou worden gerespecteerd en dat er geen plannen bestaan om enige agressieve actie tegen dat land te ondernemen.

De Sovjet-minister van Buitenlandse Zaken heeft in antwoord op aanmerkingen die wij in November van het vorig jaar maakten over de gemelde Sovjet-inmenging in de binnenlandse Zaken van Perzië verklaard: 'In zover als in Uw brief gerefereerd wordt naar het driemogendhedenverdrag van 1942 en de verklaring van de drie mogendheden te Teheran moet ik verklaren, dat in overeenkomst met het verdrag en de verklaring de Sovjetregering onveranderlijk haar politiek volgt van respect voor de territoriale integriteit en onafhankelijkheid van Iran'.

Bovendien werd ten tijde van de bijeenkomst te Londen van de Raad der Ministers van Buitenlandse Zaken de quaestie van de terugtrekking der Britse en Sovjet-troepen besproken. Ik kreeg te verstaan van Molotov dat er geen meningsverschil bestaat ten aanzien van de datum waarop de Geallieerde troepen zouden worden teruggetrokken overeenkomstig het verdrag: 2 Maart 1946, zes maanden na de ondertekening van de Japanse overgave.

In zijn brief, welke de correspondentie over een vorig onderwerp dat ik aan het Huis mededeelde besloot, vroeg Molotov mij om niet uit het oog te verliezen het buitengewoon belang dat de Sovjet-regering hecht aan de strikte vervulling van haar verplichting.

Het is moeilijk voor Zijner Majesteits regering de huidige politiek van Rusland in deze quaestie te begrijpen en nog moeilijker is het voor ons om te geloven dat al deze verzekeringen niet zullen worden nageleefd. Wij wachten thans op antwoord van de Sovjet-regering op de vragen die wij haar gezonden hebben.

Toen Zijner Majesteits regering partij werd in het besluit van de Veiligheidsraad, dat onderhandelingen zouden worden gevoerd tussen de Sovjet- en de Perzisihe regeringen, deed zij dit op de duidelijke veronderstelling dat de bestaande verplichting van het verdrag om de Geallieerde troepen uit Perzië terug te trekken tegen 2 Maart zou worden nageleefd en Zijner Majesteits regering zou een regeling betreuren welke zal lijken van de Perzische regering te zijn afgeperst onder dwang, terwijl de Sovjet-regering nog een deel van Perzië bezet houdt" (Londen, (AP) 14.3).

EEN VERKLARING VAN NEHRU.

Jawaharial Nehru verklaarde: „De mening in Brits Indië zal ten sterkste elke aanval op Iran of Turkije door enige mogendheid veroordelen".

In een vraaggesprek zeide Nehru voorts: „De grote mogendheid vervolgen het oude imperialistische spel dat reeds tot twee wereldoorlogen geleid heeft.

NEHRU
„Iran is een speelbal......"

Het schijnt alsof in Iran er een voortzetting is van de oude strijd om olie door de concurrerende mogendheden. Iran is een speelbal geworden van deze mogendheden en er heerst een grote bezorgdheid in Brits Indië over Irans lot.

„Wij willen bevriend zijn met de voornaamste drie mogendheden: Noord Amerika, Rusland en Engeland — doch dit kan slechts op basis van een volledige vrijheid. Het is onmogelijk voor mij om te zeggen aan welke militaire en andere allianties een vrij Indië zijn goedkeuring zou geven."

Nehru zeide, dat de politiek van een onafhankelijk Indië zeker zal zijn om de wereldvrede te bevorderen en agressie waar dan ook tegen te gaan en zoveel mogelijk te helpen in de verkrijging van de vrijheid door de afhankelijke landen. (Bombay, (AP) 15.3).

IRANEES LEGER GEREED VOOR DE STRIJD.

door

Joseph Goodwin.

Generaal Sepesbod Amir Ahmedi, Irans Minister van Oorlog, zeide gisteren dat het Iranese leger „gereed is om te vechten tot den laatsten man" indien de Russen oprukken naar Teheran uit Karaj waar — naar hij zeide — elke nacht hele treinen met troepen en ammunitie arriveren.

Ahmedi zeide in een onderhoud kort na een audiëntie bij den Sjah: „Iran heeft de wereld getoond, dat het vreedzaam is, doch indien Rusland een aanvalsdaad pleegt zal niet alleen elke soldaat, doch elke jongen en elk meisje in de straten vechten om hun hoofdstad te verdedigen." Hij zeide, dat de Sjah van plan is de Perzische quaestie wederom voor te leggen aan de Veiligheidsraad.

Ahmedi zeide, dat de Russische strijdkrachten te Karaj „in viervoud zijn toegenomen" en dat er „driemaal zoveel Russen zijn in Azerbeidsjan als een maand geleden". Hij noemde de samentrekking van troepen en materiaal een „definitieve bedreiging voor Teheran" en zeide, dat alle nodige voorzorgsmaatregelen worden genomen om deze het hoofd te bieden.

Hij zeide, dat de Iranezen „niet uit zullen gaan om de Russen tegemoet te treden of zelfs vestingwerken zullen aanleggen buiten de stad".

„Irans bedoelingen zijn slechts vreedzaam doch onze nationale veiligheid staat op het spel Teheran zal tot den laatsten man worden verdedigd; zelfs de jongens en meisjes zullen helpen indien deze uiterst onwaarschijnlijke maatregel nodig wordt."

Ahmedi zeide, dat de Russen „slechts gedeeltelijk de steden Semnan, Sjahroed en Messed in het Noord-Oosten van Iran, welke zij volgens bekendmaking van 2 Maart zouden verlaten, geëvacueerd hebben".

Hij herinnerde eraan, dat de legercolonne uit Teheran, welke de Sovjet-troepen tegenhielden te Garmsaw twee weken geleden, nog steeds niet door mocht trekken. Hij achtte het „hopeloos voor onze strijdkrachten om daar op de vlakten te wachten tot het den Russen zal behagen hen verder te laten trekken". De Generaal herhaalde een vroegere verklaring, dat het land „slechts vrede" wenst. De Sjah zou zijn uiterste best doen om de vriendschappelijke betrekkingen met de Russen te bewaren, doch tegelijkertijd oefent hij druk voor de onmiddellijke evacuatie van de Russische troepen gelijk overeengekomen in het verdrag van 1942".

Men zegt dat de Sjah zijn vacantiereis ter gelegenheid van Noruz (Nieuwjaar) naar Isfahan heeft uitgesteld in verband met de crisis. (Teheran, (AP) 15.3).

ER KOMEN NOG RAPPORTEN BINNEN.

Autoriteiten van het Noordamerikaanse Departement van Buitenlandse Zaken zeiden dat de Noordamerikaanse regering rapporten blijft ontvangen van uitgebreide Russische troepenbewegingen in Iran.

Michael J. McDermott, die voor het Departement het contact met de pers onderhoudt, zeide slechts, dat de rapporten welke ontvangen worden de inlichtingen bevestigen welke vroeger in de loop van de week aan de correspondenten werden verstrekt. Het Departement had toen ook bekend gemaakt, dat een nota aan Moskou gezonden was om te vragen wat de bedoelingen van Rusland in Iran zijn.

Uit andere bronnen wordt vernomen, dat volgens de best beschikbare gegevens, de Russische strijdkrachten geen grote legers omvatten, doch kleine mobiele aanvalseenheden van tanks en ruiterij op een missie welke de Russen nog niet hebben bekend gemaakt (Washington, (AP) 14.3).

EERSTE BESLUIT VAN IRANS PREMIER.

Premier Quavam Es Sultaneh nam in een eerste besluit de volledige verantwoordelijkheid voor het bestuur van Iran op zich. Tevens bood hij publieke politieke bijeenkomsten en betogingen. Hij zeide, dat deze maatregel genomen werd omdat er mensen zijn „die misbruik gemaakt hebben van hun politieke vrijheid" (Teheran, (AP) 14.3).

KALME VASTBERADENHEID IN TURKIJE.

door

Edwin Greenwald
Istanbul.

Turkije, dat nog volledig gemobiliseerd is, hoorde in stilte dat Russische gevechtstroepen zich Zuidwaarts bewegen door Iran en in de richting van de grenzen van Turkije en Irak. Regeringsleiders zijn zwijgzaam, doch zij verklaarden reeds eerder, dat zij tot de dood zullen vechten alser toe te staan dat enige buitenlandse vijand de grenzen van hun land overschrijdt. De volle betekenis van de troepenbewegingen is nog niet vastgesteld.

Diplomatieke kringen zeiden echter, dat deze manoeuvre ten doel zou kunnen hebben om druk te oefenen op Turkije teneinde de provincies Kars en Ardahan af te staan. De spanning is de laatste tijd toegenomen, doch Turkije vond bevrediging in de recente Britse en Noordamerikaanse uitingen met betrekking tot Rusland. Een autoriteit die niet bij naam genoemd kan worden, zeide, dat deze „eindelijk een definitieve politiek weerspiegelen" (Istanbul, (AP) 14.3).

DE RUSSISCHE TROEPENBEWEGINGEN IN IRAN

Een colonne van Russische troepen, die Tabriz in Azerbeidsjan verliet, rukt thans op in de richting van de Turkse grens. Tevens werd Woensdagavond bekend gemaakt, dat Maarschalk Ivan Bagramian, de Russische expert in tankgevechten, zich gedurende twee of drie weken in Tabriz bevond. Bagramian verwierf faam als Commandant aan het Baltische front in de oorlog met Duitsland.

De Russische colonne welke Tabriz verliet rukte eerst Noordwaarts naar de Sovjet-grens, doch te Marand keerde zij Westwaarts naar Khoi ten Noorden van het meer Urmia nabij de Turkse grens. Tabriz ligt op ongeveer 65 kilometer ten Oosten van het meer. Andere Sovjetstrijdkrachten zouden zich gisteren ten Zuiden van het meer begeven hebben bij Miyandaub nabij de grens van Irak. Khoi ligt op 130 kilometer ten Zuiden en iets beoosten de berg Ararat. Deze Turkse berg staat vlak bezuiden de gebieden Kars en Ardahan welke Rusland opeist.

Een andere colonne, welke zich voornamelijk 's nachts voortbeweegt, werd gemeld te Mianeh ten Zuid-Oosten van het meer Urmia en het Noordelijke eindpunt van de spoorlijn welke naar Teheran leidt. Een harde verkeersweg verbindt Mianeh ook met Kazvin, Teheran en Karaj op 32 kilometer ten Noorden van Teheran. Sovjet-tanks en troepen werden gisteren te Karaj gezien.

Volgens betrouwbare berichten zou het Russisch garnizoen te Tabriz binnen de laatste weken zijn verdubbeld of verdrievoudigd.

Buitenlandse militaire waarnemers zeiden, dat het Russisch bezettingsleger in Azerbeidsjan twee maanden geleden op 30.000 man geschat werd, doch dat de schatting thans „veel groter is — vermoedelijk het dubbele daarvan."

Noordamerikaanse waarnemers te Karaj zeiden, dat vrachtauto's die er gedurende de laatste dagen arriveerden, dezelfde nummers droegen als gelijke voertuigen die twee weken geleden werden gezien te Gorgan in het Oosten van Iran nabij de grens tussen Iranees Turkmenië en Rusland (Teheran, (AP) 14.3).

EEN KLACHT VAN „RODE STER".

Het Russische nieuwsblad „Rode Ster" (orgaan van het Rode leger) verklaarde, dat de Verenigde Staten gedurende de na-oorlogse periode van plan zijn reusachtige strijdkrachten te handhaven als nooit tevoren in vredestijd het geval was in de geschiedenis der Verenigde Staten. De Russische nieuwsbladen publiceerden ook op in het oog vallende wijze een bericht uit New York betreffende de Noordamerikaanse bases op Cuba. Men haalde een verklaring aan uit het nieuwsblad „El Crisol" van Havanna volgens welke het verdrag tussen Cuba en de Verenigde Staten de teruggave van de bases op Cuba eist binnen zes maanden na de oorlog, doch dat de verplichtingen van het verdrag niet zijn nageleefd (Moskou, (AP) 14.3).

TASS ONTKENT.

Het Russische nieuwsagentschap Tass zeide, dat de Noordamerikaanse berichten omtrent Russische troepenbewegingen in Iran ongegrond zijn. De verklaring werd door de radio van Moskou uitgezonden (Londen, (AP) 14.3).

RUSSEN VINDEN NIEUWE PROBLEMEN.

Artikelen waarin „Noordamerikaanse zakenlieden en politici" in Korea worden aangevallen en de voortdurende aanwezigheid van Noordamerikaanse troepen in Egypte wordt gelaakt werden afgedrukt in Russische nieuwsbladen. In een artikel in „Pravda" beschreef V. Smolensky Dr. Syngman Rhee — die onlangs naar Korea terugkeerde na een door de Japanners opgelegde ballingschap van 33 jaar — als leider van de groep van Koreaanse landeigenaren en industriëlen die de regeringsmacht in Korea in handen willen nemen en er de beheersing over de mijnondernemingen willen erlangen.

„Wanneer zullen de Noordamerikaanse troepen Egypte verlaten?" was de titel van een artikel door Kerim Thabet Bey uit Caïro dat in „Izvestia" werd overgenomen. In het artikel wordt gezegd, dat hoge Britse en Noordamerikaanse politici de Noordamerikanen dwingen om in Egypte te blijven. Voorts werd gezegd, dat de Engelsen de aanwezigheid der Noordamerikaanse strijdkrachten in Egypte beschouwen als een rechtvaardiging voor de onmogelijkheid om de Engelse strijdkrachten uit dat land terug te trekken (Moskou,

KONINGSFAMILIE ZAL ZUID-AFRIKA BEZOEKEN.

In Londen werd bekend gemaakt, dat de Koning en de Koningin begin 1947 een bezoek aan Zuid-Afrika zullen brengen. De Prinsessen Elizabeth en Margaret zullen hen vergezellen (Londen, (AP) 14.3).

het nieuws van vandaag

Iran staat nog altijd in het middelpunt van de belangstelling. Buiten de communisten schijnt iedereen over de gehele wereld het Russisch optreden ten opzichte van dat land te veroordelen. Zelfs een van de leiders van de onafhankelijkheidsbeweging in Brits Indië — welke „natuurlijk" door Rusland gesteund wordt — heeft thans zijn afkeuring uitgesproken over de Sovjet-politiek. Jawaharlal Nehru noemde deze gewoon imperialstisch en zeide, dat de publieke mening in Brits Indië elke agressie tegen Iran of Turkije ten sterkste zou veroordelen.

Dat een man als Nehru zulk een verklaring aflegt is van groot belang.

Misschien zal de Sovjet-regering er gehoor aan geven omdat daaruit blijkt dat het Russische optreden niet populair is, zelfs niet bij degenen voor wier belangen zij zegt te willen opkomen in de Veiligheidsraad der Verenigde Landen.

Intussen blijven de berichten omtrent de troepenbewegingen in het Noorden van Iran aanhouden, hoewel het Russische nieuwsagentschap Tass beweerde dat deze berichten ongegrond zijn. De Iranese Minister van Oorlog verklaarde na een onderhoud met den Sjah, dat het Iranese leger bereid is om te vechten indien de Sovjets naar Teheran zouden oprukken.

Premier Quavam Es Sultaneh trof tegelijk maatregelen om de mogelijkheden van een staatsgreep te beperken. Publieke bijeenkomsten en betogingen zijn niet meer toegestaan.

In Turkije heerst een kalme vastberadenheid. Ook daar zegt men tot den laatsten man te zullen vechten indien enige vreemde vijand de grenzen van het land zou overschrijden.

Ernest Bevin heeft in het Britse Lagerhuis verklaard, dat Engeland het zou betreuren indien enige regeling tussen Rusland en Iran zou lijken onder dwang te zijn afgeperst van de Iranese regering terwijl Sovjet-strijdkrachten het land nog bezetten. Bevin gaf te kennen, dat men gaarne een Russische uitleg wil, omdat de Russische regering herhaaldelijk verklaard had verdrag van 1942 te zullen naleven.

President Truman zeide niet zo bezorgd te zijn over de internationale toestand.

De crisis is niet zo ernstig als men wil doen voorkomen.

GOERING EN DE KATHOLIEKE KERK.

In zijn pleitrede voor de rechtbank te Neurenberg beweerde Goering de Katholieke Kerk vriendschappelijk gezind te zijn. Hij herinnerde aan een bezoek aan den Paus nadat de audiëntie door Von Papen mogelijk werd gemaakt. Hieraan voegde hij evenwel toe:

„De Führer en ik waren van mening dat de kerk zich niet met de politiek moest inlaten. Ik ben zo oprecht te zeggen, dat sommige priesters zich een dag bekommerden om de zielen van hun schapen doch de volgende dag dreigende redevoeringen hielden".

Goering zeide, dat Hitler van plan was de kerk van de politiek te scheiden. Hij zeide, dat Himmler en Bormann fel waren ten opzichte van de kerk en beweerde: „Ik persoonlijk kwam bij verscheide gevallen tussenbeide om een kalmerende invloed te oefenen".

Met de bewering, dat een aantal geestelijken, waaronder de Protestantse dominee Niemöller naar concentratiekampen werd gezonden, hield Goering vol, dat sommigen hunner „politieke redevoeringen hielden in de kerken waarbij critiek geoefend werd op de leiders van de partij. Enkele geestelijken die zeer ver gingen werden niet gearresteerd... In de bezette gebieden waren de priesters dikwijls gewikkeld in daden die vijandig waren ten opzichte van de bezettingsstrijdkrachten".

Toegevend, dat de nazies de Joden uit het publieke leven wilden bannen, beweerde Goering dat het anti-semietisme de kop op stak in het leger voordat de partij geboren was. Hij herhaalde de bekende slagzinnen: „Overal was de Jodenheid in de leiding tegen het Nationaal Socialisme... Ons program wilde slechts één ding: Duitsland moest worden geleid door Duitsers".

Hij legde uit, dat de nazies de vakbonden uitroeiden omdat „zij het in zulke mate eens waren met de linkse beweging dat zij niet pasten in onze staat. Ik ben ervan overtuigd dat wij alleen den Duitsen arbeider een werkelijke vrijheid gaven".

Goering zeide tot de rechtbank: „Ik wil op generlei wijze mij achter den Führer verschuilen" en verklaarde, dat hij „de volledige verantwoordelijkheid aanvaard" voor elk anti-Joods economisch besluit dat zijn handtekening droeg. Hij zeide deze houding aan te nemen „niettegenstaande het feit dat ik woordelijke en schriftelijke orders van den Führer had om deze wetten ten uitvoer te brengen" (Neurenberg, (AP) 14.3).

GOERING OVER DE HULP AAN FRANCO.

Goering deelde hedenmorgen aan de rechtbank te Neurenberg mede, dat hij Hitler gevraagd had om hulp aan Franco te zenden gedurende de Spaanse burgeroorlog teneinde de verspreiding van het communisme te voorkomen en de jonge Duitse luchtmacht te beproeven. Hij legde er de nadruk op dat Franco hulp gevraagd had aan Duitsland, vooral luchtstrijdkrachten. „Ik had toen de gelegenheid om te zien of wij het goede materiaal hadden en ik zorgde ervoor dat het personeel enige ervaring opdeed. Voortdurend gingen er jonge mannen heen die later vervangen werden.' '(Neurenberg, (AP) 14.3).

PARLEMENTSLID IN VERZEKERDE BEWARING.

Een bevoegde autoriteit meldde, dat de politie een Parlementslid in verzekerde bewaring gesteld heeft in verband met de spionnage-activiteiten. Men noemt aan dat hij later te Montreal werd opgesloten. De autoriteiten weigerden alle commentaar. (Ottawa, (AP) 15.3).

DE TOESTAND IN MANTSJOERIJE.

Nationalistische berichten melden, dat zeven treinen vol Russische troepen die zich uit Moekden hadden teruggetrokken, thans Noordwaarts gereden zijn voorbij Kwangtsjeng. Vermoedelijk zijn zij op weg naar Siberië.

Men zeide, dat het overblijvende deel van het garnizoen van Moekden, dat zich thans te Kwangtsjeng ophoudt, spoedig zal volgen.

Ondergrondse elementen in de buitenwijken van Moekden, die er vroeger van verdacht werden bereid te zijn om met de communisten samen te werken, hebben zich ter beschikking gesteld van de nationalistische autoriteiten. Enkele duizenden communistische krijgers zouden zich voortbewegen uit Fakoe op 72 kilometer ten Noorden van Moekden in de richting van Foesjoen het grote kolenmijnen-centrum op 32 kilometer ten Oosten van Moekden.

Een nationalistisch bericht zeide, dat 40.000 communisten oprukken in de richting van Pingtsjoean op 65 kilometer ten Oosten van Tsjenteh, hoofdstad van Jehol. Deze strijdkrachten kwamen oorspronkelijk uit Sjansi. Ook beschuldigde men de communisten ervan de spoorwegverbindingen in de provincie Jehol tussen Tsjoyag en Yehpaisou aan te vallen. Een ander bericht zeide, dat twee vliegtuigen 9000 pond meel wierpen voor de hongerende inwoners van Yoengnien, een stad in het Zuiden van Hopei welke ongeveer zeven maanden door de communisten belegerd wordt (Tsjoengking, (AP)

LIEVER VRACHTSCHFPEN.

Een woordvoerder van het Franse Departement van Buitenlandse Zaken zeide, dat Frankrijk het vroegere Duitse passagierschip „Europa" van de hand gewezen heeft als herstelbetaling van het Reich. Hieraan werd toegevoegd, dat Frankrijk liever vrachtschepen wil (Parijs, (AP) 14.3).

GRENS TIJDELIJKE GEOPEND.

Het Franse Ministerie van Buitenlandse Zaken bevestigde, dat de Frans-Spaanse grens tijdelijk „heropend" werd voor enkele uren tijdens de namiddag om de Fransen die in Spanje aan de grens gestrand waren te doen terugkeren en de Spanjaarden die in Frankrijk strandden eveneens naar hun land te doen gaan (Parijs, (AP) 14.3).

CURAÇAO

KRALENDIJK KOMT VANMIDDAG.

De Kralendijk, die gisteravond, zoals elders in dit blad vermeld, bij Aruba is aangekomen, wordt hedenmiddag op Curaçao verwacht.

EERSTE STEENLEGGING.

Mr. H. J. M. Hoogeveen deelt ons mede, dat de plechtige eerste steenlegging van het nieuwe gedeelte van het R.K. Zeemanshuis — officieren-afdeling en logiesappartementen — zal plaats hebben op Dinsdag 19 Maart as. om 10 uur.

De plechtigheid zal geschieden door Mevrouw M. J. A. Kasteel—Baltussen.

MUZIEKUITVOERING.

Op 17 Maart 1946, om 19.30 uur zal op het Brionplein door de „Vincentius Harmonie" een uitvoering worden gegeven. Het programma luidt:

1) Wilhelmus; 2) Friedensglocken, Mars, W. Hohler; 3) Light Cavalry, Overture, F. v. Suppé; 4) Maria Elena, Valse, L. Barcelato; 5) No te sientes en el balcon, Fox, Lew. Brown; 6) Merengue del Soldado, Julio; A. Hernandez.

Pauze: 7) Wach auf, Mars, Fr. Reitz; 8) In monastary Garden, A. W. Ketelbey; 9) Lo que tu sentiras, Valse, Larenses (Juan Rosales); 10) Ij Bravo, Fantasie, S. Mercadante; 11) „Aida" Valse, R. Th. Palm, 12) Vente p'aca, Merengue, Luis A. Larain.

TONEELUITVOERING O. & O.

Op 19 en 21 Maart a.s. zal onder auspiciën van O. & O. een toneeluitvoering worden gegeven in de Stadsschouwburg. Opgevoerd zal worden een klucht van Henk Bakker getiteld „Filmmaniaken". Het stuk beleefde in Nederland verscheidene opvoeringen, welke alle veel succes hadden.

Een speciale uitnodiging werd gezonden aan Etat Major en bemanning van de Johan Maurits van Nassau, terwijl verder iedereen van harte welkom is.

De pauzes tussen de bedrijven zullen worden opgeluisterd door de Militaire Band onder leiding van den heer Dimmendaal.

RABBIJN DAVID JESSURUN CARDOZO OP CURAÇAO.

Gisteren is voor een kort bezoek op Curaçao aangekomen Rabbijn David Abraham Jessurun Cardozo van de gemeente „Mikve Israël" te Philadelphia, Verenigde Staten.

Rabbijn David Cardozo — een neef van Rabbijn Cardozo alhier is door de Uitvoerende Raad van het Joodse Wereldcongres te New York aangezocht om verschillende centra in het Caraïbisch gebied te bezoeken in verband met aangelegenheden van organisatorische aard.

Hiertoe behoort o.a. de uitvoering van belangrijke besluiten, welke op in de Verenigde Staten gehouden conferenties zijn genomen. Deze betreffen in hoofdzaak het verkrijgen van een hechtere samenwerking met de verschillende Joodse gemeenten en het herstel van contact met die centra, welke door de oorlogstoestand niet meer konden worden bereikt.

De leiding van het Joodse Wereldcongres staat op het standpunt, dat de grote problemen en moeilijkheden, waarmee men in Joodse kringen thans te kampen heeft, niet uitsluitend door maatregelen van prilantropische aard kunnen worden opgelost, maar dat deze voor een groot deel vragen om een oplossing door organisatie, die op practische wijze steun verleent aan de Joodse gemeenten of groepen, welke door de bizondere omstandigheden des tijds voor moeilijkheden staat.

Op dit gebied is door het Congres reeds veel tot stand gebracht. Het is nu de opgave van Rabbijn David Cardozo om als afgevaardigde van deze wereldorganisatie besprekingen te voeren met de leiders van Joodse gemeenten en groepen in het Caraïbisch gebied om deze omtrent de werkwijze van het Congres nader in te lichten en nieuwe plannen te ontvouwen.

Rabbijn David Abraham Jessurun Cardozo werd te Amsterdam geboren. Zijn eerste theologische opleiding ontving hij aan het Portugees Israëlietisch Seminarium „Ets Haim" aldaar, waarnevens hij aan de Amsterdamse Universiteit klassieke letteren studeerde.

Reeds op jeugdige leeftijd vertrok hij naar Engeland om zijn studie voort te zetten aan het Jews College en de Universiteit te Londen, waar hij in de semietische talen graduëerde. Rabbijn Cardozo richtte te Londen de „Sephardic Literary Society" op en behoorde ook tot de stichters van de „School of Oriental Studies Union Society".

Als voorganger van de Montefiore Synagoge te Ramsgate fungeerde hij van 1929 tot 1936. In deze functie maakte hij het eerste eeuwfeest van deze synagoge mede (1933) en schreef ter gelegenheid van dit jubileum een historisch werk „Think and Thank" genaamd, dat is uitgegeven door de Oxford University Press.

In 1936 vertrok Rabbijn David Cardozo naar de Verenigde Staten, waar hij naast Rabbijn Dr. David de Sola Pool als voorganger optrad in de Synagoge van „Shearith Israël" te New York, de oudste Joodse gemeente in Noord-Amerika.

Rabbijn David Cardozo heeft in de Verenigde Staten tal van Joodse organisaties gesticht of helpen oprichten. Hij is een zeer vooraanstaande figuur in de „B'nai B'rith", oud-president van de Nederlandse Joodse Vereniging te New York, voorzitter van de Nederlandse Commissie in het World Jewish Congress, bestuurslid van de National Refugee Service, oud-leider van de Centrale van Sephardisch Joodse Gemeenten in Amerika enz.. Gedurende de oorlog vertegenwoordigde hij ook bij tal van officiële gelegenheden het Nederlandse Jodendom in de Verenigde Staten.

In September 1943 werd Rabbijn D. Cardozo ter opvolging van Dr. A. A. Neuman, tot geestelijk leider van de gemeente „Mikve Israël" te Philadelphia, gekozen, alwaar hij zeer belangrijk opbouwend werk heeft verricht.

Het was in deze gemeente, dat de Curaçaose Rabbijn Cardozo tijdens zijn bezoek aan de Verenigde Staten in 1944 zo hartelijk ontvangen werd en na een lange scheiding zijn neef en ambtsbroeder kon begroeten.

Het bezoek aan Curaçao heeft voor Rabbijn Cardozo uit Philadelphia nog die aangename zijde, dat hij hier thans tevens aantreft zijn neef en oud-studiegenoot Mr. David Jessurun Cardozo uit Amsterdam, die sinds kort op ons eiland is aangekomen.

Zaterdagavond zal na afloop van de dienst in de vergaderzaal van de synagoge een ontvanst worden gehouden ter gelegenheid van dit bezoek.

MAALSLUITINGEN.

„Hermes" 15 Maart 15 uur: Aruba — Macaibo.

„Bacchus" 15 Maart 15 uur: New York.

„Cottica" 16 Maart 10 uur: Aruba — Maracaibo.

„Manto" 16 Maart 15 uur: La Guayra — Caracas — Puerto Cabello.

„Cottica" 21 Maart 15 uur: Sluiting Pakketpost voor Nederland.

„Boskoop" 22 Maart 10 uur: Canal Zone — Panamá — Costa Rica.

„Cottica" 23 Maart 10 uur: Sluiting Briefpost voor Suriname — Trinidad en omliggende Britse eilanden — Nederland — Europa.

DE LIJST VAN DE P.A.A.

Dinsdag, 12 Maart 1946:

Vertrokken:

Naar La Guayra: Delia R. G. de Gomperts, Julio de Ibarguen, Ernest Hawkinson.

Naar Miami: James Lyons.

Naar Ciudad Trujillo: James Lyons.

Aangekomen:

Van La Guayra: Eduardo en Cherbunnes Ragunat; Trina de Eichwald, Marinus, Hilda V. en Lucie V. Denhoren; Francis Cavanch.

Van Ciudad Trujillo: Marcos Bruges Serrano, William F. Schoenholtz.

DE LIJST VAN DE K.L.M.

Curaçao — Barranquilla.

12 Maart: Juan Ramon Then Polanco, Miguel Pinto Barros, Jesus M. Alcares Vera, Camilio Avedano Gonzalez, Pedro Sanjuanelo Rodriguez, Eustacio Pena Zabaleta, Leonard O. Minnaar, Dorothy Stracham, Thomas Guete, Carols Vivez Mendoza, Manuel Hallesteros, Louis G. Mesa, Pedro Martin Sanjuelo Medina, Ismael Hernandez Sandoval, Cora Barber.

Op doorreis naar Balboa: Abraham Jesurun.

Curaçao — Bonaire.

11 Maart: L. P. Martha, M. J. de la Mar, B. A. Bitter, C. E. van der Meulen, Catharina Nicolaas, Carlos Mercelino, H. J. Heidkoning, M. en Domaniala Josefa; Johanna Manuela.

Camaguey — La Guayra.

11 Maart: Rafael A. Valerio.

Curaçao — La Guayra.

11 Maart: Jan en Kamila Podvinec; Josefina Moreno de Izquierdo Elgia T. de Windt, Carmen Perdomo de Escobar Vale, Col. Julio Montilla, Isabel M. Bello de Martinez, Maria T. Martinez Bello, Angela C. de Salas, Graciela Estrada.

La Guayra — Curaçao.

11 Maart: Geoffesey Greenacre, R. T. Charron, J. R. Porro, Rogelio Cova, Rafael Benavides.

Curaçao — Maracaibo.

11 Maart: Manuel Valbuena, Carmen Gonzalez.

Curaçao — Miami.

12 Maart: Robert, Jeannette H., Emile H., Paulin W. en Helena J. Kruseman.

Paramaribo — Curaçao.

11 Maart: Robert van Eer, George van Hinsbergen, Olga Janssen, Lydia Dens, Eugenius Waaldijk.

Voor de vele blijken van belangstelling ondervonden bij het plotseling overlijden van onzen innniggeliefde moeder, grootmoeder en behuwdmoeder

Mevrouw de wed. F. J. Dovale

betuigen wij onzen hartelijken dank.

Namens de familie
M. E. Dovale

Bezoeken van rouwbeklag kunnen niet worden afgewacht.

Curacao, 15 Maart 1946

CURAÇAOSCHE R.K. PA[RTIJ]

Afdeeling Pietermaai.

—o—

Buitengewone Algemeene Vergade[ring]

Het Bestuur van de Curaçaosche R. K. Partij, Afdeeling [Pieter]maai heeft de eer de leden hierbij uit te noodigen bijwonen van een buitengewone algemeene Verga[dering] Maandag 18 dezer om 8 uur p.m. in 't clubgebouw [...] te Pietermaai.

Agenda:

1. Opening.
2. Ingekomen stukken.
3. Aanwijzing van 3 afgevaardi[gden] voor de Partij Raad.
4. Bestuursverkiezing.
5. Rondvraag.
6. Sluiting.

Namens het Bestuu[r]
De 2de Secret[aris]

ten voor tweede maal met Begroting 1946.

t vecht voor de sociale rechten der gedemobiliseerden.

de rustige Statenvergade- van gisteren, waar slechts van de vijftien leden aan- waren (Desertine, Vro- Debrot, Plantz, Maal, aceiro, Kroon, Da Costa z en Römer; Aruba en Bo- waren er in het geheel niet) door den voorzitter Mr. ohe W. J. M. Desertine me- eeld, dat van den Gouver- ontvangen was een ont- tot wijziging van de voor- vastgestelde begroting 1946 de vergadering, die werd woond door de heren Mr. i J. M. Hoogeveen en Over- Henri J. Suermondt (de laat- bijgestaan door Luitenant ter Huug A. Corsten, chef-per- l), werden allereerst enke- gekomen stukken doorgeno-

PLANTZ
Staten stelden een voorwaarde in 1940.

De Gouverneur liet o.a. weten t de 100.000 Cur. Gld., die de aten indertijd geschonken had n aan Hare Majesteit door ogstdezelve bestemd waren or de tuberculose-bestrijding. Voorts dat het interneringsmp op Bonaire geliquideerd zal orden zodra de bewoners er- n elders terecht kunnen, ter- ijl om hun vertrek te bespoedi- n ze groepsgewijze naar het mp voor onwillige zeelui op uraçao zullen worden overge- acht.

Dan was er bericht — als ant- oord van den Gouverneur op n brief die de Staten n.a.v. een equest hadden gezonden — dat e toelatingsbepalingen voor Cu- açao enigszins verruimd zijn, et name voor toeristen, handels- eizigers e.d., maar vooral voor werkzoekenden zeer straf blijven.

Van Dr. P. H. Maal waren er de geloofsbrieven die later op de avond door de betrokken commis- sie als in orde bevonden werden verklaard.

Van enkele „gedemobiliseer- de en ontslagen schutters van de VKC/VKA" was er een wel ge- zegeld, maar niet getekend re- quest, waaromtrent de griffier opdracht kreeg te achterhalen wie de afzenders waren.

De Algemene Curaçaose Chauf- feursbond liet weten, dat hij te- gen het Vestigingsontwerp was.

Omtrent de boven reeds ver- melde indiening van een ontwerp tot wijziging der voorlopig vast- gestelde begroting 1946 voerde Dr. Moises F. da Costa Gomez het woord, die vroeg of dit een wijziging was van de voorlopig vastgestelde begroting 1946, die in Nederland in behandeling is, of een soort aanvulling? De voor- zitter zegt dat het eerste het ge- val is, waarna Dr. da Costa Go- mez den voorzitter van de 2e Vaste Commissie die deze zaak zal behandelen de vraag zou willen suggereren, of „dit ont- werp wel in behandeling kan worden genomen met de artikelen van de Staatsregeling in de hand."

Na enkele mededelingen om- trent de verlofregelingen voor verschillende categorieën van ambtenaren, wordt Punt 5 van de agenda — 2, 3 en 4 waren ver- vallen — aangesneden. Dit, een „ontwerp-landsverordening hou- dende voorziening inzake de ver- lening van een tegemoetkoming in de kosten van geneeskundige behandeling en/of verpleging van Curaçaose landsdienaren", wordt zonder meer aangenomen.

Bij Punt 6 — over de demobi- lisatie — getuigt Lid Charles Baggs Debrot „van mijn vreugde dat het zover gekomen is". De demobilisatie heeft gelukkig geen ontwrichting van de maatschap- pij medegebracht, omdat er veel werkgelegenheid is, maar Debrot hoopt dat de verdere demobilisa- tie „nu zo spoedig mogelijk zal worden doorgevoerd, om met het medelid Eman [afwezig] te spre- ken: de jongens moeten naar huis!"

William Rufus Plantz van de Bovenwinden releveert de tot- standkoming van de schutterij- landsverordening in 1940, toen men in verband met de plotselin- ge nood alles zó heeft aangeno- men als het Bestuur het indiende, doch op voorwaarde dat later al- les opnieuw bekeken zou worden. Plantz citeert vervolgens uit een brief van den gouverneur, waar- in deze ervan gewaagt hoe Tru- man 'expressis verbis' zegt dat de vijandelijkheden nog niet geëin- digd zijn. Volgens Plantz, die la- ter hierin door Willem P. Maal — „ik was er in 1940 bij en er werd zelfs gezegd: bij beëindi- ging van de vijandelijkheden in Europa" — wordt gesteund. Dr. da Costa Gomez citeert ook. Hij wijst erop hoe de Schutterij alleen voor het eigen territoir dient en op het feit, dat een Koninklijk Besluit, „een noodbesluit uit Londen", hetwelk hierin anders besliste indertijd op advies van den gouverneur niet werd geëxe- cuteerd. [Wel in Suriname, van- waar het in de Curaçaose dag- bladen kwam. — Red.]

Dr. da Costa Gomez laakt het, dat de gouverneur een interpreta- tie aan de hand van een noodbe- sluit geeft, „die strijdt met alle regelen." „Het bestuur is gebon- den", zo zegt hij, „aan de wen- sen van de Staten, geuit bij de vlugge aanneming in 1940. Er duiken steeds nieuwe interpreta- ties op. Het Bestuur kent de ge- schiedenis van de aanneming de- zer landsverordening toch wel? Wat hebben onze schutters te maken met onrust elders?" roept het Statenlid uit en hij beklem- toont: „Wij moeten van de oude schutterij-landsverordening af: Wanneer krijgen wij een nieuwe? Wanneer komt de demobilisatie? Ik stop nu, want ik zie dat de griffier het te druk heeft."

De Algemeen Militair Commandant, die al enkele malen is weggeroepen en depêches in ontvangst heeft moeten nemen, deelt hierop blijde mede, dat de Kralendijk zo juist om 20 uur veilig en wel bij Aruba is aangekomen. Alles is wel aan boord (handgeklap).

Sprekend over de demobilisa- tie enz. merkt de AMC op, dat de kern ligt in de interpretatie van "zes maanden": na de terug- keeer der normale omstandighe- den of de staking der vijandelijk- heden. Dit laatste kan het bestuur niet aannemen. Maar wel zou het bestuur een suggestie van de Sta- ten willen hebben omtrent de da- tum om de nieuwe schutterij- landsverordening te gaan bespre- ken.

DEBROT
Een zuiver geweten.

Mr. Desertine meent dat de suggestie vroeger al gedaan is; Plantz uit tevredenheid; Gomez, „gevoelig dat het Bestuur al ont- vankelijk is voor suggesties", ver- wacht het ontwerp nog dit jaar; Maal wenst geen suggestie, want „Gronemeijer heeft in 1940 al een toezegging gedaan en het be- stuur moet zich daaraan houden"; de AMC deelt mede dat het ont- werp nog dit jaar verwacht kan worden, waarna — na een korte discussie met den voorzitter — Dr. Maal „concludeert dat het bestuur zich niet aan zijn toezeg- ging heeft gehouden".

Charles Baggs Debrot krijgt er vervolgens nog een amendement door, waarbij de uitkering voor de gedemobiliseerden verhoogd wordt. Mr. Hoogeveen voert aanvankelijk enkele argumenten aan tegen het amendement door te wijzen op Nederlandse toe- standen, hetgeen Debrot „geen juiste maatstaf" noemt. Hij vindt he niet erg, als, gelijk onder de door Mr. Hoogeveen voorge- stelde oplossing zou geschieden, soldaten en officieren gelijke be- dragen zouden krijgen. Römer zeg dat schoenen voor manschap- pen en offitieren even duur zijn, dus waarom zou men aan gewo- ne manschappen minder uitkeren? (applaus). Ook bestrijdt Debrot het nut van termijnen bij betaling van deze uitkering. „Na al zijn ontberingen heeft de gedemobili- seerde recht op een pretje. Ook heeft hij het geld nodig om zijn schulden, die hij door te lage be- taling genoopt was te maken, af te betalen teneinde met een zui- ver geweten rond te lopen." De AMC heeft geen bezwaar. Als Plantz nog naar de financiële consequenties van de verhoogde uitkering vraagt, wuift Mr. Hoo- geveen hem toe. Dat blijkt niet zo maar te zeggen.

ROMER
Schoenen voor manschappen en officieren zijn even duur.

Dr. Maal stelt voor het potje dat voor vrijwilligers gemaakt wordt, af te schaffen en dat met- een uit te betalen. De AMC acht dit ongewenst en bij hoofdelijke stemming komt Dr. Maals plan er niet (met Maal stemden voor onmiddellijke uitbetaling Debrot, Chumaceiro, Gomez; ertegen wa- ren Vromans, Plantz, Kroon, Römer, Desertine).

De volgende stukken passeren zonder enige noemenswaardige discussie de hamer:

Ontwerp-landsverordening tot het vaststellen van enige regelen voor de demobilisatie van de Vrijwilligers-corpsen;

Ontwerp-landsverordening tot bekrachtiging van het besluit van den Gouverneur van Curaçao van 30 Augustus 1945, houdende be- palingen ter uitvoering van arti- kel 47 van het Besluit Vijande- lijk Vermogen;

Ontwerp-landsverordening tot bekrachtiging van het besluit van den Gouverneur van Curaçao van ij6 Juni 1945 tot uitbreiding van de gevallen, waarin de verklaring bedoeld in het tweede lid van ar- tikel 38 en die in het tweede lid van artikel 97 van het Curaçaos Wetboek van Koophandel mogen worden geweigerd;

Ontwerp-landsverordening tot bekrachtiging van het besluit van den Gouverneur van Curaçao van 14 Juni 1945 houdende bepalingen tot vereenvoudiging van de aan- monstering van schepelingen;

Ontwerp-landsverordening tot aanvulling van de landsverorde- ning van 17 Januari 1944, hou- dende verhoging van het presen- tiegeld van de leden der Staten van Curaçao (10 G. per verga- dering, thans ook voor de com- missievergaderingen) alsmede toekenning van een toelage voor representatie aan den Voorzitter der Staten 100 p.m.;

Ontwerp-landsverordening tot aanvulling van de landsverorde- ning van 1 April 1939, houden- de toekenning van reis- en ver- blijfkosten aan de 'eden der Sta- ten van Curaçao (15 G. per dag benevens reiskosten, dit voor Arubaanse leden bijvoorbeeld of gedurende studiereizen van de Staten), en een Ontwerp-lands- verordening tot wijziging van de „Gedestilleerdverordening 1908".

Na dit laatste stuk vertrekt Mr. Hoogeveen — de AMC was al eerder heengegaan — waarbij Lid Römer op Punt 19 van de agenda over de Grondbelastings- verordening 1908 wijst. Bestuurs- gemachtigde Hoogeveen zegt „niet gemachtigd" te zijn.

Vervolgens wordt de text ge- arresteerd van een brief der Sta- ten aan den Gouverneur inzake tunnel of brug. Enkele wijzigin- gen worden aangebracht. De Sta- ten willen een deskundige voor tunnel en brug vragen het rap- port van Openbare Werken aan den Gouverneur op het plan Stuy- venberg te lezen en verbazen zich dat zij het uitbreidingsplan, dat al veel eerder klaar was, nu eerst krijgen. Dr. Maal wenst in de brief te zien vermeld, dat hij als deskundige den directeur van Openbare Werken van Rotter- dam — „u bedoelt van Gemeen- tewerken", verbetert de glim- lachende Voorzitter — hier wenst te zien, omdat men daar zowel brug als tunnel heeft. Dr. Maal die zegt den betrokkene niet te kennen, wenst „iemand die zich niet om laat praten".

Een reeks Commissie-versla- gen wordt vervolgens voorgele- zen.

De openbare tribune was goed bezet, vooral jong volk; één dame.

DE ARGENTIJNSE VERKIEZINGEN.

Een hoge bewindsman van de Farrell-regering maakte bekend, dat de Radicale Partij, welke thans Peron bestrijdt, zijn klaar- blijkelijke overwinning had kun- nen delen indien met het voorstel van het leger in 1945 aangeno- men had om ermede samen te werken. De Radicalen verkozen evenwel om in de oppositie te blijven. De militairen maakten in Februari 1945 contact met Cooke en machtigden hem om aan het Radicale Nationale Comité alle acht cabinetsposten en zelfs het Vice Presidentschap aan te bie- den die toen door Peron bezet waren. De bedoeling was de druk van het leger af te nemen.

De Radicalen wezen het aan- bod af. Later werd nog een aanbod gedaan door Cooke waarbij de Radicalen, indien zij de verantwoordelijkheid voor de regering wilden delen, vijf van de acht ministeries konden krij- gen en het recht een candidaat voor het Presidentschap te be- noemen, die door het leger ge- steund zou worden. Het leger wenste Obdulio Siris, den Radi- calen leider van de provincie Buenos Aires, als candidaat voor het Presidentschap.

Voor de tweede plaats zou Peron dan in aanmerking komen. Ook dit aanbod werd afgewezen door de Radicalen die nadien een coalitie vormden, genaamd de Democratische Unie, samen met de Socialisten, Communisten en Vooruitstrevende Democraten.

Peron nam gisteren de leiding in de provincie Buenos Aires. Op het ogenblik heeft hij reeds 66 kiesstemmen en heeft hij de leiding in provincies met een to- taal van 304 kiesstemmen. Tam- borini heeft 38 kiesstemmen voor goed en leidt slechts in Cordoba met 34 kiesstemmen. 189 kies- stemmen zijn nodig om te win- nen. Tamborini zou slechts kun- nen winnen door de stad voor zich te krijgen plus nog de pro- vincie Buenos Aires. (Buenos Aires, (AP)

CHURCHILL SPREEKT HEDEN.

Churchill zweeg over de be- schuldigingen van Stalin, terwijl hij een redevoering van 30 minu- ten voorbereidde, welke hij he- denavond zal houden bij een of- ficieel banket in New York. De radio-stations zeiden dat Church- ill de „laatste ontwikkelingen" zal bespreken in verband met zijn recente redevoering te Fulton, Mis- souri. Churchill spreekt om 23 uur Curaçaose tijd (New York,

STAKING BIJ GENERAL MOTORS GEËINDIGD.

De staking bij General Motors is geregeld. De federale bemidde- laar James Dewey maakte om 15.45 bekend, dat de maatschap- pij en de bond een overeenstem- ming bereikt hebben om de sta- king te beëindigen op basis van een loonsverhoging van 18½ dollarcent per uur. Bovendien kwam General Motors overeen de „onbillkheden" in de loon- schalen te verwijderen. Er is ook een betere betaling bij vacanties der arbeiders en een gelijke be- taling aan vrouwen. Volgens de bond zou dit de maatschappij meer kosten dan wanneer zij de door Truman voorgestelde loons- verhoging van 19½ cent had toe- gestaan. (Detroit, (AP)).

GEEN GRATIE.

Hare Majesteit Koningin Wil- helmina heeft Donderdag gewei- gerd het gratie-verzoek van Max Blokzijl in te willigen. Het gratie- verzoek was op 6 December in- gediend door Blokzijls verdediger Mr. A. V. Lauwer. De datum van de terechtstelling is nog niet vastgesteld (Aneta, Den Haag.

Ingezonden

buiten verantwoordelijkheid der Redactie

Naar aanleiding van de recensie van de „Diccionario Papiamento—Holandes, opgenomen in uw blad van 22 Februari jl., moge ik u verzoeken onderstaande in uw blad te willen opnemen:

In de loop van November 1938 heb ik de volgende brief ontvangen van de Commissie van Advies ten aanzien van de volkscultuur en van een betere litterair-economische ontwikkeling der bevolking. Adres: Inspectie van het Onderwijs.

Willemstad, Curaçao, 11 November 1938.

In de eerste vergadering van bovengenoemde Commissie, is in principe besloten geworden, den Gouverneur van Curaçao te adviseren, om als eerste taak, een Papiaments—Nederlands woordenboek uit te geven, eventueel gecombineerd met een Nederlands—Papiamentse uitgave.

Als tweede punt werd overwogen een uitgave van de gramatica van het Papiaments.

Het is de Commissie bekend, dat u reeds enige werkjes in deze taal heeft uitgegeven ,terwijl de Secretaris van deze Commissie, de Heer Ph. J. Evertsz, meent, dat hij in een onderhoud, dat hij met u mocht hebben, van u vernomen te hebben, dat u aan een nieuw werk bezig bent.

De Commissie zal het nu op prijs stellen van u een opgave te mogen verkrijgen van alle werken, die u reeds geschreven heeft, terwijl zij verder gaarne uw advies zal willen vernemen inzake Curaçaos litteratuur, welk naar uw mening in aanmerking komt om geconsulteerd te worden bij de samenstelling van bovengenoemde, aan den Gouverneur voor te stellen werken.

Voor de Commissie,
w.g. Ph. J. Evertsz,
Secretaris.

Onmiddellijk na ontvangst van deze brief heb ik mij tot den Secretaris van deze Commissie, den Heer Ph. J. Evertsz, gericht met het verzoek mij een alphabetische lijst van de spelling, waarin de werken moesten worden geschreven te doen toekomen. Het was mij echter onmogelijk de uitgave van deze werken op mij te nemen, daar de spelling, vermeld op de lijst, die ik van de Commissie had ontvangen, gebaseerd was op werken, die geruime tijd geleden waren verschenen, m.a.w. een lijst, waarop woorden voorkwamen, die met „lj", „nj", „oe" moesten worden geschreven, zoals briljante, canja, jioe, terwijl de eigennamen bovendien op een voor mij onaanvaardbare manier waren veranderd, zoals „Hose", „Hulio" enz.

Reeds in 1936 was ik begonnen een woordenboek Papiamento—Holandes samen te stellen, hetwelk twee jaren later reeds tot de letter P was gevorderd. Daar ik daarna vrij drukke werkzaamheden had, was het mij niet mogelijk dit werk tot een eind te brengen. Dit zou echter niet zo'n lange tijd in beslag hebben genomen, niettegenstaande het feit, dat het moest worden vergezeld van een grammaire, wil het werk volledig zijn. Had de Commissie een modernere spelling willen aanvaarden, dan zou het woordenboek reeds voor 1940 zijn verschenen.

W. M. Hoyer.

ONS KONINKRIJK

STAAT VAN BELEG OPGEHEVEN.

Met ingang van 4 Maart werd de biezondere staat van beleg welke in geheel Nederland sinds de bevrijding van kracht was, opgeheven. Het officiële bericht dat de beëindiging van de staat van beleg aankondigde, zeide voorts dat, hoewel in geheel Nederland de militaire administratie thans heeft opgehouden te bestaan, een bureau is opgericht dat zijn hoofdkwartier in Den Haag heeft dat voor afwikkeling van de lopende zaken zal zorgen (Aneta).

DE JAARBEURS.

Men verwacht dat de internationale Jaarbeurs die dit jaar te Utrecht gehouden zal worden de grootste zal zijn die ooit gehouden werd.

Jaarbeurs-autoriteiten deelden mede dat zij bij gebrek aan ruimte aan meer dan 300 aanvragen geen gehoor konden geven.

De Jaarbeurs zal gehouden worden van 2 tot 11 April a.s. Hoewel men nog twee grote tenten op het plein grenzende aan de vaste jaarbeursgebouwen heeft opgericht, heeft men toch nog zo'n groot aantal aanvragers moeten afwijzen.

Onder de grootste inzenders op de beurs bevinden zich de Nederlandse Staatsmijnen, de Nederlandse Staalfabrieken, de Billiton Tin Maatschappijij en 20 kledingsfirma's. Frankrijk, België, Zwitserland, Tsjechoslowakije en Luxemburg zullen op de jaarbeurs vertegenwoordigd zijn (Aneta).

DURE AMBTENARIJ.

In de r.k. Volkskrant schrijft Prof. Dr. J. R. M. van den Brink over de rijksbegroting o.a.:

„In dit verband is het interessant, een enkele uitgave-categorie der begroting voor het tweede halfjaar van 1945 critisch te bezien. Wij kiezen hiervoor de uitgaven aan lonen en salarissen. Deze bedragen 345,5 millioen gulden, dat is per jaar bijna 700 millioen gulden.

In 1939 werd aan lonen en salarissen uitgegeven 174 millioen gulden, of minder dan de helft. Nu zijn weliswaar de lonen en salarissen sedertdien met 25 procent verhoogd, en een belangrijk deel van de toeneming komt voor rekening van de departementen van Oorlog en Marine: de stijging is echter zonder twijfel — zoals de Minister in zijn nota opmerkt — „ook een gevolg van de sterk uitgezette overheidsbemoeiïng op allerlei andere gebieden en van een in menig opzicht inefficiënt functionneren van het bestuursapparaat.

Wij hebben, wat dit laatste betreft, de indruk, dat de veelheid van ambtenaren en diensten de efficiency van dit bestuursapparaat meer schaadt dan goed doet. Het lijkt verstandig, dat de overheid in dit opzicht de organisatiebeginselen eens overweegt, die in het bedrijfsleven, door jarenlange ervaring, zijn gewonnen."

20e EEUW.

Twee advertenties in de NRC.:

OPROEPING.

Onderget., door het Ned. Beheersinst. benoemd tot beheerder over het vermogen van **HERMINE, Prinses REUSS, Wed. van den voorm. Keizer** van Duitsland, verzoekt allen, die iets te vorderen hebben van, schuldig zijn aan, gelden onder hun berusting hebben van, of in enigerlei rechtsbetrekking tot voorn. staan of wel inl. kunnen verschaffen over bedoeld vermogen, daarvan vóór **1 Maart as.** schrift. aan onderget. opgave te doen. Het niet voldoen aan deze oproeping is strafb.

De beheerder:
J. G. KLAASSEN.
Amersfoort, Utrechtseweg 8.

OPROEPING.

Onderget., door het Ned. Beheersinst. benoemd tot beheerder over het vermogen van **V. W. V. A. E. Prins von HOHENZOLLERN,** gew. Kroonprins van Duitsland, verzoeken allen, die iets te vorderen hebben van, schuldig zijn aan, gelden of andere zaken onder hun berusting hebben van of in enigerlei rechtsbetreking staan tot voornoemde of wel inl. kunnen verstrekken over bedoeld vermogen daarvan vóór **1 Maart as.** schrift. opgaaf te doen aan de Kas-Vereniging N.V. te Amsterdam. Het niet voldoen aan deze oproeping is strafb.

De Beheerders:
Nederl. Kastelenstichting:
J. G. KLAASSEN.
Kas-Vereniging N.V.

STERKE REACTIE.

De verklaring die Minister Lieftinck Maandag aan Aneta verstrekte betreffende de liquidatie van buitenlandse effectenbezit heeft in financiële kringen een sterke reactie opgewekt.

Bij het ontvangen van de verklaring van Minister Lieftinck brak er op de Beurs bijna een soort oproer uit. De Vereniging voor de Effectenhandel telegrafeerde een in scherpe bewoordingen gesteld protest waarbij zij verklaarde dat het liquidatievoorstel op sterke tegenstand zou stuiten. In plaats daarvan drong zij er bij den Minister op aan om de Beurs open te stellen voor onbeperkte handel in buitenlandse waardepapieren.

In het telegram gaf men de verzekering dat dan vanzelf voldoende buitenlandse deviezen ter beschikking zouden komen.

In Savannah verklaarde Minister Lieftinck dat hij het telegram ontvangen had maar dat hij bij de verklaring bleef, zoals deze gepubliceerd was. Hij geloofde dat de gehele beroering zou blijken slechts een storm in een glas water te zijn geweest (Aneta).

ERNSTIGE WIL.

Minister Lieftinck drukte Woensdag in Savannah tegenover Aneta als zijn zienswijze uit dat de internatioale monetaire conferentie gekenmerkt werd door een ernstige wil tot samenwerking welke veel goeds voor de toekomst beloofde. Met grote vrijmoedigheid werden de verschillen van mening besproken hetgeen ook zeer gunstig werkte.

Hij verklaarde dat een belangrijk element was de poging om een zuiver internationale organisatie in het leven te roepen waarbij de experts eerder in internationale dan in nationale termen denken terwijl ook de staf van experts en de administratie die ingesteld zullen worden zullen moeten leren in internationaal verband te staan (Aneta).

VOOR DE ONDERGRONDSE VETERANEN.

Een wetsontwerp is in voorbereiding waarbij aan veteranen van de Nederlandse anti-nazie ondergrondse beweging een schadeloosstelling zal worden toegekend.

De Nieuwe Haagsche Courant zegt dat het wetsontwerp een uitkering zal toekennen gebaseerd op een bedrag van ƒ 200.— per maand voor ernstige lichamelijke ongeschiktheid plus dokterskosten. Ook aan weduwen en wezen en aan andere personen die afhankelijk waren van personen uit de verzetsbeweging die gedood werden, zullen betalingen worden gedaan. Men is van plan de maatregelen te doen ingaan vóór 7 Mei a.s. (Aneta).

NAAR KOPENHAGEN.

Het Deense persagentschap zeide Woensdag dat Prinses Juliana en Prins Bernhard op 5 April een bezoek aan Kopenhagen zullen brengen. Een officiële receptie zal worden gegeven welke zal worden bijgewoond door de Deense Koninklijke familie. Het Prinselijk paar zal op het kasteel Amalienborg verblijven. Het concertgebouw orkest zal op 7 April een concert geven te Kopenhagen (Aneta).

Kerkberichten

Week van 17 Maart t/m 23 Maart.

Zo.: Tweede Zondag van de Vasten.
Ma.: H. Cyrillus, Kerkleraar.
Di.: H. Joseph.
Do.: H. Benedictus.

CATHEDRALE ST. ANNA KERK
Otrabanda

Waarnemend Pastoor B. Roghmans O.P. tel. 1507.

Spreekuur: iedere dag van des morgens 8 tot 10 uur en des avonds om 19.45 uur.

Zondag.

5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis
9.— Hoogmis
19.— Lof.

Weekdagen:

H.H. Missen om 6. en 6.30 uur.
Vr.: 19.— Lijdensmeditatie (P.)

Iedere avond om 19.— Rozenhoedje.

Biechten: alle werkdagen vóór en ná de Heilige Mis en des middags om 16 uur. Zaterdags en Donderdags voor de Eerste Vrijdagen van 15.30 uur af.

H. ROZENKRANSKERK.
Pietermaai

Pastoor C.D. v.d Looy O.P.
spreekuren: 8. uur en 19,45 uur tel. 2170.

Zondag.

5.30 H. Mis.
7.— H. Mis
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis
19.— Lijdensmeditatie (P).

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis.
Za: 6.—. 6.30 en 7.— H. H.Missen. Iedere dag om 19 uur Rozenhoedje.

Biechten. Na de H. Mis, Zaterdag tussen 16 en 18 uur, en 's avonds het Rozenhoedje.

H. FAMILIE KERK.
San Mateo.

Pastoor: L. van Rooy O. P. tel 2413.

Zondag.

5.— H. Mis
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis
7.45 Kindermis
9.— Hoogmis
19.— Lof.

Weekdagen:

6.— en 6.30 H. Mis

Do.: 19.— Lijdensmeditatie
Biechten: na Lof Zaterdag de gehele dag.

Iedere 2e en 4e. Zondag van de maand Predicatie in het Nederlands.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL.
Groot Kwartier.

Pastoor P. Elie O.P. tel 1967.
Spreekuur: 8.— 10 uur, Zondag, feest en weekdagen.

Zondag.

5.— H. Mis
7.— Kindermis.
8.30 Hoogmis
19.— Lijdensmeditatie in het Papiement.

Weekdagen:

6.30 H. Mis
Ma.: 19.30 Lijdensmeditatie in het Nederands.
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag

KERK VAN HET H. HART,
Janwé.

Pastoor A. C. de Valk O. P. tel. 2365.
Spreekuur: 7.— 9 uur behalve Zondag.

Zondag.

5.30 H. Mis
8.30 Hoogmis.
19.— Lof.

Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag.)
Biechten: elke dag na H. Mis tot 9 uur. **Za.** van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA KERK, Juicio.

Pastoor H. Penninx O.P. tel 1367
Spreekuur 7 — 9 uur.
(behalve Zondag).

Zondag.

5.— H. Mis.
8.— Hoogmis.
19.— Lof

Weekdagen:

6.30 H. Mis. (behalve Zaterdag).
Di.: 19.— Lijdensmeditatie (P.)
Biechten: 'smorgens na H. Mis tot 8 uur; Zaterdag van 16 tot 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS GESTICHT.

Zo: 7.— H. Mis 16. — Lof.

Weekdagen:

6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof.

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIE, Oranjestad — Aruba

Pastoor Th. Bartel O.P. tel 34.
Spreekuren: alle weekdagen van 7.15 — 8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30 'sZaterdags alleen van 8.—9.

Zondag.

5.— H. Mis.
6.30 H. Mis.
7.45 H. Mis voor de schoolkinderen.
8.45 Hoogmis.

Weekdagen:

6.30 H. Mis
19.— Lof met Rozenhoedje.
Biechten: Alle weekdagen 's morgens vóór en ná de H. Mis 's Middags om 15.30,
's Zaterdags en 's Donderdags voor éérste Vrijdag van 15.30 tot 19 uur.